گۇلدەدى انار ەرەن قىزمىزى

”ٴبىز بىرگە تۋىسقان جاندارداي وتە بەرەمىز“

☐ **انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى ۋاڭ يۇڭفي**

كوكتەم مەرەكەسىنە قاراعان كۇنى، قار قاپالاقتاپ جاۋىپ تۇر، وتباسىلىق ٴبىر جەڭىل اۆتوكولىك كورلادان جولعا شىعىپ، 80 كيلومەتر جەردەگى حەجيك اۋدانىنا قاراي زىمىراپ بارا جاتتى.

كولىكتە وتىرعاندار جۇڭگو اۋىل شارۋاشىلىق بانكەسى تيەمىنگۋان بيڭتۋان بولىمشە بانكەسى كورلا المۇرت داڭعىلى تارماق بانكەسىنىڭ قارىزدارلارعا قىزمەت وتەۋ ديرەكتورى ٴزىلايحان ٴامارجان مەن جۇبايى الىمجان ەدى، ولار وزدەرىنىڭ ”تۋىسى“ ۋاڭ اعايدىڭ ۇيىنە كوكتەم مەرەكەسىن قۇتتىقتاۋعا بارا جاتقان بولاتىن.

بۇل ەرلى ـ زايىپتى ەكەۋىنىڭ ۋاڭ اعايدىكىنە 8 ـ رەت كوكتەم مەرەكەسىن قۇتتىقتاپ بارۋى.

2015 ـ جىلدىڭ باسىندا ٴزىلايحان ٴامارجاننىڭ جۇبايى حەجيك اۋدانىندا ”ۇعىسۋ، تيىمدىلىك جاساۋ، تۋعىستىرۋ“ بويىنشا قىستاقتا تۇرۋ قىزمەتىنە قاتىناسقان كەزدە، حەجيك قالاشىعى كەجە باتىس جولى الەۋمەتتىك اۋماعىنداعى ۋاڭ فاميليالى حانزۋ قىستاق تۇرعىنىنىڭ تۇرمىسىندا قيىنشىلىعى اۋىر ەكەندىگىن، ايەلى ۇزاق جىل توسەك تارتىپ جاتقاندىعىن، ۋاڭ اعاي ۇساق ـ تۇيەك جۇمىس ىستەپ تاپقان ماردىمسىز تابىسىمەن ايەلىن ەمدەتۋمەن بىرگە، تاعى ەكى قىزىن وقىتىپ جاتقاندىعىن ۇعىسادى.

سول كەزدە ۋاڭ اعايدىڭ ەكى قىزى بىردەي داشۋەگە ٴتۇسىپ، ٴومىردىڭ شەشۋشى كەزەڭىندە تۇرعان ەدى. ”وسىدان وقۋدان قول ۇزەتىن بولسا، ومىرلەرى باسقا ارناعا بۇرىلىپ كەتەدى عوي“، ـ دەپ ويلاعاندا، الىمجاننىڭ ٴىشى ۋداي اشيدى، ول ۋاڭ اعايعا كومەكتەسكىسى كەلەدى.

ٴبىراق، سول كەزدە ايەلى ٴزىلايحان ٴامارجاننىڭ اكەسى اسقازان راگىنا شالدىعىپ، ەمدەلىپ جاتقان بولاتىن، وتباسىنىڭ شىعىنى دا از ەمەس، ايەلى قۇپتاي قويار ما؟

اسكەردەن بوساعانىنا تالاي جىل بولسا دا الىمجان جاۋىنگەرگە ٴتان ادال نيەت پەن اڭقىلداقتىعىنان جازباعان بولاتىن، ويلانا كەلە، اقىرى ايەلىنە اقىل سالىپ، ۋاڭ اعايدىڭ ەكى قىزىنىڭ وقۋىنا قارجىلاي كومەكتەسۋدى ايتادى. بۇعان ٴزىلايحان ٴامارجان قارسى بولمادى، ول جۇبايىنا: ”قالاي دەگەنمەن دە ەكى بالانى وقۋدان قالدىرۋعا بولمايدى، وقۋ ماعلۇماتى جوعارى بولعاندا عانا، قىزمەتتى وڭاي تابا الادى عوي. اقشاعا كەلسەك، ٴوزىمىز جايشىلىقتا ۇنەمدەپ جۇمساساق بولعانى“، ـ دەيدى.

ەرلى ـ زايىپتى ەكەۋىنىڭ مۇندايى ويعا كەلۋى اسا قىزبالىق ەمەس ەدى. ٴزىلايحان ٴامارجاننىڭ اجەسى وزگەلەرگە كومەكتەسۋدى قۋانىش سانايتىن، قىستاقتا كىمدە قيىنشىلىق بولسا، اجەسى سوعان قول ۇشىن بەرەتىن جان ەدى. كىشكەنتايىنان اجەسىنىڭ قولىندا وسكەن ٴزىلايحان ٴامارجان دا سوعان داعدىلانىپ، جاقسىلىق ىستەۋگە جانى قۇشتار قاسيەت قالىپتاستىرادى.

1996 ـ جىلى تۇرمىس قۇرعانىنان بەرى، ٴزىلايحان ٴامارجان مەن جۇبايى دا اجەسىنەن ۇيرەنىپ، ٴار جىلى ٴبىر ـ ەكى رەت ۋاقىت شىعارىپ، توڭىرەگىندەگى قىستاقتارعا بارىپ وتباسىلارىن ارالاپ، قايسى ۇيدە قيىنشىلىق بولسا، سول ۇيگە قويدىڭ سانى، كۇرىش، ۇن نەمەسە سۋ ماي اپارىپ بەرەدى.

ەرلى ـ زايىپتى ەكەۋى اقىلداسقانىنان كەيىن، ۋاڭ اعايدىڭ وتباسىمەن جۇپ قۇراپ، تۋىس بولىپ، ٴوز وتباسىندا تۇرمىستىق جاقتان ۇنەمدەپ، كۇن كورىستە ۇنەمشىل بولىپ، ۋاڭ اعايدىڭ ەكى قىزىنا اينا 700 يۋان كومەك بەرىپ تۇرۋ بەكىمىنە كەلەدى. ”سەندەردىڭ وتباسىلارىڭ دا باردام بولىپ تۇرعان جوق، 500 يۋان بولسىن“، ـ دەيدى ۋاڭ اعاي.

وسىلايشا، 2015 ـ جىلدان باستاپ ٴبىر ٴتۇرلى تۋىسقاندىق سۇيىسپەنشىلىك ۇقسامايتىن ەكى ۇلت وتباسىنىڭ اراسىن جالعايدى. زاتتىق جاقتان كومەكتەسۋدەن سىرت، ٴزىلايحان ٴامارجان مەن جۇبايى ٴار جىلى ۋاڭ اعايدىڭ وتباسىنا اماندىسىپ بارىپ تۇرادى. ەرلى ـ زايىپتى ەكەۋىنىڭ قارجىلاي كومەگىندە، ۋاڭ اعايدىڭ ۇلكەن قىزى 2018 ـ جىلى اسپيرانتتىق وقۋىن تامامدايدى.

2019 ـ جىلى ۋاڭ اعايدىڭ كىشى قىزى دا داشۋەنى ٴساتتى ٴبىتىرىپ، ”ٴوزىشتى قولداۋ، ٴبىردى سۇيەمەلدەۋ“ بويىنشا ەرىكتى قىزمەت وتەۋگە قاتىناسىپ، كورلا قالاسىنا قىزمەتكە كەلەدى. ايتا سوڭىنداعى ۋاقىتتا ول ۇنەمى ٴزىلايحان ٴامارجاننىڭ ۇيىنە كەلىپ تۇرادى، ٴزىلايحان ٴامارجان دا وعان ٴوز قىزىنداي قارايلاسىپ، وعان جاقسى كورەتىن تاماعى لاعمان مەن پالاۋ جاساپ بەرەدى.

ەكى وتباسىنداعىلار بارعان سايىن ىشتەسىپ، تاتۋ ـ ٴتاتتى بولا تۇسەدى، ٴار جىلى كوكتەم مەرەكەسى مەن قۇربان ايتتا ٴبىرىن ـ ٴبىرى قۇتتىقتاي بارادى. ٴبىر جولى، ۋاڭ اعاي تەبىرەنە ٴزىلايحان ٴامارجانعا: ”ەگەر سەندەردىڭ كومەكتەرىڭ بولماسا، ەكى قىزىمنىڭ وقۋىن ٴساتتى ٴبىتىرۋى قيىن ەدى“، ـ دەپ ايتادى دا، ەكى قىزىنا ٴزىلايحان ٴامارجاندى ”شەشە“ دەپ شاقىرۋلارىڭ كەرەك دەيدى.

2019 ـ جىلى ٴزىلايحان ٴامارجاننىڭ ەنەسى تۇتقيىل ميعا قان قۇيىلۋدان شيپاحاناعا جاتىپ قالادى، ولار كۇتۋشى قىزمەتكەر ۇسىنىس ەتكەن بولسا دا، 6 اي بويى شيپاحانادا جاتىپ ەمدەلۋ كەزىندە، ۋاڭ اعايدىڭ كىشى قىزى ۇنەمى كەلىپ اجەيگە ٴدارى ىسىن، تاماعىن ۋاعىندا بەرىپ، قالتقىسىز قارايلاسادى.

قىزى بولعاندا، ٴزىلايحان ٴامارجاننىڭ ەكى قىزى دا ۋاڭ اعايدىڭ ەكى قىزىمەن جاستارى قارايلاس بولىپ شىعادى، ٴتورت بويجەتكەن بەينە ٴبىر ۇيدىڭ بالاسىنداي بولىپ، سىرلاس جاندارعا اينالعان ەدى.

ٴزىلايحان ٴامارجان بۇل ىستەردى ەسكە ٴتۇسىرىپ ايتىپ كورگەن ەمەس، تەك كوپ جىلداردان كەيىن عانا ادامدار مۇنى بىلەدى، ”اجەم كىشكەنتاي كەزىمنەن جاقسىلىق ىستەسەڭ جۇرتقا جاريا ەتپە، ايتپەسە ول جاقسىلىق ىستەگەندىك بولمايدى دەپ تاربيە بەرەتىن“، ـ دەيدى ول.

ٴتىلشى ۋاڭ اعايدىڭ ەكى قىزىنا تىلشىلىك جاساماقشى بولعان كەزدە، ٴزىلايحان ٴامارجان اشىق تويتارىپ تاستادى، ول: ”ٴبىزدىڭ تۋىس بولۋدا باسقا ماقساتىمىز جوق، ەكى بالاعا پسيحيكالىق قىسىم تۇسىرگىمىز كەلمەيدى. ٴبىز بىرگە تۋىسقان جاندارداي وتە بەرەمىز“، ـ دەيدى.

مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ بىرلەسىپ ساقتانۋ، بىرلەسىپ تىزگىندەۋ مەحانيزمى:

قازىر بۇكىل ەل بويىنشا جالپى تۇلعالىق ىندەتتىڭ تارالۋ دەڭگەيى تومەندەدى

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 1 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى (ٴتىلشىلەر لي حىڭ، گۋ تيانچيڭ). 1 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى وتكىزىلگەن مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ بىرلەسىپ ساقتانۋ، بىرلەسىپ تىزگىندەۋ مەحانيزمىنىڭ اقپار جاريالاۋ ماجىلىسىندە مەملەكەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كوميتەتىنىڭ اقپارات مالىمدەمەشىسى مي فىڭ مىنالاردى ٴبىلدىردى: كوكتەم مەرەكەسى كەزىندە مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ بىرلەسىپ ساقتانۋ، بىرلەسىپ تىزگىندەۋ مەحانيزمىندەگى قاتىستى تاراۋلار قىزمەت وتەۋدى، قامتاماسىزداندىرۋدى ۇزدىكسىز ويداعىداي ىستەدى، قالىڭ ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرى مەن ٴار سالا قىزمەتكەرلەرى قىزمەت ورىندارىنان تاپجىلمادى، ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتى ورنىقتى، ٴتارتىپتى بولدى، ”B تۇردەگى B باسقارۋ“ شارالارى تياناقتانىپ، ونىمدىلىك كورسەتتى. قازىر بۇكىل ەل بويىنشا جالپى تۇلعالىق ىندەتتىڭ تارالۋ دەڭگەيى تومەندەدى، جەر ـ جەردە ىندەت ورنىقتى تومەندەۋ جاعدايىن ساقتادى.

نەگىزگى ساتى ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋ قۇرىلىمدارى ــ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ مەن ەمدەۋ ـ قۇتقارۋدىڭ الدىڭعى قورعانىس شەبى. ”جەر ـ جەردەگى نەگىزگى ساتى ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋ قۇرىلىمدارىنىڭ جۇمىس جاعدايىن جانە ىندەت اۋقىمىن اناعۇرلىم ويداعىداي يگەرۋ ٴۇشىن ٴبىز نەگىزگى ساتى ەمدەۋ قۇرىلىمدارىنىڭ دياگنوز قويۋ ـ ەمدەۋ جاعدايىن كۇندەلىكتى باقىلاۋ ـ ولشەۋ، كۇندەلىكتى ورنالاستىرۋ، كۇندەلىكتى مالىمەت بەرۋ تۇزىمىنە تاباندى بولدىق. كوكتەم مەرەكەسى كەزىندە قالا، اۋىل نەگىزگى ساتى ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋ قۇرىلىمدارى قالىپتى جۇمىس جۇرگىزىپ، قىزۋ امبۋلاتورياسى امبۋلاتوريالىق قىزمەت كورسەتتى“، ـ دەدى مەملەكەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كوميتەتى نەگىزگى ساتى دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق مەكەمەسىنىڭ باقىلاۋ ـ تەكسەرۋ ارناۋلى قىزمەتكەرى فۋ ۋي تانىستىرىپ.

”2022 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى باقىلاۋ ـ تەكسەرۋ ورىستەتىلگەنىنەن بەرى، اۋىل ـ قالاشىق شيپاحانالارى مەن الەۋمەتتىك اۋماق دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت وتەۋ ورتالىقتارىنىڭ قىزۋ امبۋلاتورياسىندا جانە ادەتتەگى، شۇعىل ەمدەۋ بولىمىندە ەمدەلگەن ادام سانى جالپى جاقتان الدىمەن ارتىپ، سوڭىنان تومەندەۋ اۋقىمى جارىقشا شىقتى، قازىر ورنىقتى تۇردە تومەندەدى“. فۋ ۋي بىلاي دەپ تانىستىردى: 2023 ـ جىلى 1 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنىنەن 27 ـ كۇنىنە دەيىنگى كوكتەم مەرەكەسى دەمالىسى كەزىندە، قىزۋ امبۋلاتورياسىنىڭ ەمدەۋ مولشەرى تومەن ورىندا تۇردى، مەرەكەنىڭ 1 ـ كۇنى ەمدەۋ مولشەرى ەڭ تومەن بولدى، وسىدان كەيىن بەلگىلى دارەجەدە قايتا ورلەدى، ٴبىراق مەرەكەنىڭ الدىنداعى ەمدەۋ مولشەرىنەن تومەن بولىپ، %40 اينالاسىندا ازايدى. 2022 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ 23 ـ كۇنگى ەڭ جوعارعى مانىمەن سالىستىرعاندا، %94 تومەندەگەن. 2023 ـ جىلى 1 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى نەگىزگى ساتى قۇرىلىمدارىنىڭ ادەتتەگى، شۇعىل ەمدەۋ ٴبولىمىنىڭ ەمدەۋ مولشەرى 2 ميلليون 36 مىڭ ادام ـ رەت بولىپ، مەرەكە الدىنداعى جاعدايىمەن سالىستىرعاندا 30 پايىزعا جۋىق ازايدى.

”جالپى العاندا، كوكتەم مەرەكەسى كەزىندە نەگىزگى ساتى ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋ قۇرىلىمدارىنىڭ مەديتسينالىق قۇتقارۋ ـ ەمدەۋ جانە ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتى ورنىقتى، ٴتارتىپتى بولدى“. فۋ ۋي بىلاي دەپ تانىستىردى: جەر ـ جەر كوكتەم مەرەكەسى كەزىندە ٴتۇيىندى قاۋىم مەن سالماقتى ناۋقاستاردى وتكەرمەلەپ ەمدەۋ جانە وتكەرمەلەپ تاسۋ قىزمەتىن بەلسەنە ويداعىداي ىستەپ، 120 تاسىمال قۋاتىن كەڭەيتىپ، تەلەفون ورنىن كوبەيتتى، سونىمەن بىرگە شۇعىل قۇتقارۋعا جاتپايتىن تاسىمال اۆتوموبيل اترەتىن قۇرىپ، ناۋقاستاردىڭ وتكەرمەلەپ تاسۋ قاجەتىن قامتاماسىز ەتتى. جوعارى دارەجەلى ەمدەۋ قۇرىلىمدارى دا باسقا جەرگە اپارىپ ەمدەۋدىڭ جاسىل ارناسىن اشىپ، سالماقتى ناۋقاستاردى باسقا جەرگە اپارىپ ەمدەۋ بارىسىن ىقشامداپ، دەر كەزىندە ەمدەۋگە كەپىلدىك ەتتى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

جارىستا بۇكىل شينجياڭنىڭ جەر ـ جەرىنەن قابىلدانعان 181 شاعىن بەينەجازبا تۋىندىسى ينتەرنەتتە جۇرتشىلىقتىڭ داۋىس بەرۋ كەزەڭىنە جولداما الدى. 1 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنىنەن بەرى، قالىڭ ينتەرنەت پايدالانۋشىلار وزدەرى ۇناتقان تۋىندىلارعا جابال داۋىس بەردى، بۇعان جينى ٴبىر ميلليون 240 مىڭنان استام ادام قاتىناستى، داۋىس بەرۋ پاراقشاسىنىڭ كورىلىمى 60 ميلليون ادام ـ رەتتەن استى، بەرىلگەن داۋىس سانى 8 ميلليون 400 مىڭنان استى، 230 مىڭنان استام ادام (رەت) ۋيشين دوستار شەڭبەرى ارقىلى داۋىس بەرۋ قيمىلىن ٴبولىستى.

ينتەرنەتتە جۇرتشىلىقتىڭ داۋىس بەرۋى ارقىلى ۇزىپ شىققان 50 شاعىن بەينەجازبا تۋىندىسىنىڭ كەيبىرەۋىندە ”ٴداۋىر ونەگەسى“ لاچين بايەكەنىڭ جان تەبىرەنتەرلىك حيكاياسى اسەرلى باياندالسا، كەيبىرەۋىندە ٴورت ٴوشىرۋ، ورتتەن ساقتانۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ قۇلاما قۇزدا قامالىپ قالعان ساياحاتشىلاردى ەرلىكپەن قۇتقارعان حيكاياسى تەبىرەنىسپەن باياندالعان، بۇلاردان سىرت، اۋدان ورتالىعىنىڭ 10 جىلدىق دامۋىن، وزگەرىستەرىن تىلگە تيەك ەتۋ، مۇناي قالاسىنىڭ جاڭا تەحنيكانى قولدانىپ كومىر قىشقىل گازىنىڭ شىعارىلۋىن ەڭ جوعارى شەككە جەتكىزۋ، كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۋ نىساناسىنىڭ جۇزەگە اسۋىنا دەم بەرگەندىگىن تىلگە تيەك ەتۋ ارقىلى پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسىپ، پارتياعا العىس ايتىپ، پارتياعا ىلەسۋ، پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ رۋحىن جاپپاي دايەكتىلەندىرۋ، تياناقتاندىرۋ بەرىك بەكىمى بىلدىرىلگەن شاعىن بەينەجازبالار دا بار ەكەن. سونىمەن بىرگە، ۇگىت لەكسياشىلار بەينەلەۋ تاسىلىندە دە ۇزدىكسىز جاڭالىق اشتى. ايتالىق، فۋكاڭ قالاسى زىنيچۋانزى قالاشىعى جيەبەي قىستاعىنىڭ ۇگىت لەكسياشىلارى ٴان ـ كۇيمەن جىرلاۋ ٴتاسىلى ارقىلى پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ رۋحى جونىندە ۇگىت لەكسيا جاسادى؛ اۋات اۋدانىنىڭ ۇگىت لەكسياشىلارى جاندى ٴارى جاڭا دولان شارۋالار سۋرەتى ارقىلى وزگەرىستەردى ٴتۇسىندىرىپ، ۇگىت لەكسيا جاسادى... كوپشىلىك ٴوز ونەرىن ايگىلەدى، جاناسىمدى، جانعا جىلى ۇگىت لەكسيا مازمۇندارى پارتيا 20 ـ قۇرىلتايى رۋحىنىڭ ورەلى ونەگە كورسەتىپ، جالپى جۇرتتىڭ جان الەمىن نارلەندىرۋگە مۇمكىندىك جاسادى.

جارىستىڭ شەشۋشى جارىسى 2 ـ ايدىڭ باسىندا وتكىزىلەدى. شەشۋشى جارىسقا ىلىنگەن 50 ۇگىت لەكسياشى بەينە ەكران بايلانىسى تاسىلىمەن جارىسقا قاتىناسادى، اۋتونوميالى رايوننىڭ ماماندار گرۋپپاسى باعالايدى، ەڭ سوڭىندا سارالانىپ شىققان ەڭ ۇزدىك 10 ۇگىت لەكسياشى مەن 20 تاڭداۋلى ۇگىت لەكسياشىعا داڭق كۋالىگى جانە سىيلىق اقشا بەرىلەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ەرەكشە جوعارى كەرنەۋلى ٴارى ەلەكتر جەتكىزۋ مولشەرى ەڭ زور بولعان تۋراقتى ەلەكتردى سىرتقا جەتكىزەتىن ەكى جەلى رەتىندە سانجي ـ گۋچۋان تۋراقتى ەلەكتر جەلىسىنىڭ 7 كۇندەگى سىرتقا جەتكىزگەن ەلەكتر مولشەرى 967 ميلليون 800 مىڭ كيلوۆات ساعاتقا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن %29.48 ارتتى؛ قۇمىل ـ جىڭجوۋ تۋراقتى ەلەكتر جەلىسىنىڭ سىرتقا جەتكىزگەن ەلەكتر مولشەرى 690 ميلليون 700 مىڭ كيلوۆات ساعاتقا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن %5.47 ارتتى.

±1100 كيلوۆولتتىق سانجي اعىن اۋىستىرۋ پۋنكتىنىڭ باستىعى ۋاڭ حۇڭ تانىستىرىپ بىلاي دەدى: كوكتەم مەرەكەسى كەزىندە سانجي ـ گۋچۋان تۋراقتى ەلەكتر جەلىسىنىڭ ەلەكتر جەتكىزۋ قۋاتى بىلتىرعى سول تۇستاعىمەن سالىستىرعاندا شامامەن 1200 مەگاۆات جوعارى بولدى ٴارى شىعىس جۇڭگو ٴوڭىرىنىڭ ەلەكتردەن پايدالانۋ قاجەتى جوعارىلادى، مىنە بۇل سانجي ـ گۋچۋان تۋراقتى ەلەكتر جەلىسى ارقىلى سىرتقا جەتكىزىلگەن ەلەكتر مولشەرىنىڭ سايكەس مەزگىلدەگىدەن نەداۋىر جوعارى بولۋىنىڭ باستى سەبەبى.

سانجي ـ گۋچۋان تۋراقتى ەلەكتر جەلىسىنىڭ، قۇمىل ـ جىڭجوۋ تۋراقتى ەلەكتر جەلىسىنىڭ كوكتەم مەرەكەسى كەزىندە سىرتقا ەلەكتر جەتكىزۋ قۋاتى ٴبىرشاما تۋراقتى بولدى، الايدا سۋىق اعىستى اۋا رايى ەلەكتر تورى جابدىقتارىنىڭ اينالىمىنا اسا زور سىن ـ سايىس الا كەلدى. سىرتقا تۋراقتى ەلەكتر جەتكىزەتىن ەكى ارنانىڭ ورنىقتى اينالىمىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ ٴۇشىن، مەملەكەت ەلەكتر تورى شينجياڭ ەلەكتر قۋاتى شەكتى سەرىكتەستىگى تۋراقتى ەلەكتر جابدىقتارىنداعى كەمشىلىكتەر مەن كومەسكى قاتەرلەردى الدىن الا سالالاپ، شۇعىل جاعدايدان ساقتانۋ شارالارىن بەلگىلەپ، اۋا رايىنىڭ وزگەرىسىنە ايرىقشا نازار اۋدارىپ، جابدىقتاردى شارلاپ تەكسەرۋ جيىلىگىن ارتتىرىپ، سيفىرلانعان اعىن اۋىستىرۋ پۋنكتى تۇعىرىنان جانە جەلىدەگى قاداعالاۋ تۇعىرىنان پايدالانىپ، ماڭىزدى جابدىقتاردى تاۋلىك بويى ۇزدىكسىز باقىلاپ ـ تەكسەردى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ديڭ لەيگاڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: پويەزعا وتىراتىن جولاۋشىلار وتە كوپ، شاڭعى تەبۋشىلەر باسىم كوپ سانىن ۇستايدى. وعان ەڭ تەرەڭ اسەر قالدىرعانى جياڭشيدان كەلگەن ٴبىر قىز بالا ەدى، پويەز قىزمەتكەرلەرىنىڭ كومەگىندە شاڭعى تاقتايشاسىن ارناۋلى ۋاگونعا قويعانىنان كەيىن، ماڭىنداعى جولاۋشىلاردان التاي شاڭعى الاڭى مەن كورنىس ٴتۇيىنى جونىندە تەبىرەنە كەڭەس سۇرادى. ”ٴبىز وعان كوپتەگەن كورنىس تۇيىندەرى مەن التايدىڭ شاڭعى تەبۋ تاريحىن اڭگىمەلەپ بەردىك، سول كەزدە ونىڭ جانارىنان ىنتىزارلىق اڭعارىلدى، مەن التايدىڭ قار ـ مۇز بايلىعىنىڭ شاڭعى سپورتىن قىزۋ سۇيەتىن وسى ادامدارعا اكەلگەن وراسان زور شاتتىعىن تاعى ٴبىر رەت سەزىندىم“.

پويەزدا ارناۋلى ساياحات جەتەكشىسى جوق، بارلىق قىزمەتكەرلەر ”ساياحات جەتەكشىسى“ بولادى. پويەز جولعا شىعۋدان بۇرىن بارلىق قىزمەتكەرلەرگە كوپ رەت كاسىپتىك تاربيە جۇرگىزىلەدى، ”ساياحاتشىلار قاجەت ەتسە بولعانى، ٴبىز ساياحات جەتەكشىسى سياقتى كوپشىلىككە التايدىڭ شاڭعى تاريحى، شاڭعى الاڭىنىڭ ەرەكشەلىگى، سونداي ـ اق سالت ـ سانا، ٴدامدى تاعامدار سياقتىلاردى ٴتۇسىندىرىپ بەرە الامىز“، ـ دەدى ديڭ لەيگاڭ.

”كوكتەم مەرەكەسىنە قاراعان كۇنى ساياحاتشىلار قاتتى قۋاندى، كوپشىلىك شاراپحانا ۋاگونىندا ٴان ايتىپ، ٴبي بيلەپ، التاي ۋوكزالىنا تاياعاندا ارەڭ تارادى“، ـ دەدى پويەز قىزمەتكەرى يۋي في سول كۇنگى كورنىستى ەسىنە العاندا قۋانىشپەن. سول كۇنى پويەزدا كوبىنەسە سىچۋان، جياڭشي، گۋاڭدۇڭ، شاڭحاي سياقتى جەرلەردەن كەلگەن ساياحاتشىلار بار ەدى، كوپشىلىكتىڭ ٴبىر اراعا جينالۋىنا ”شينجياڭنىڭ قار ـ مۇزى“ سەبەپ بولدى، سونداي ـ اق كوكتەم مەرەكەسى بايلانىسىمەن ٴبىر ـ بىرىنە توست ايتىپ، تىلەك ٴبىلدىرىپ، اڭگىمەلەستى ٴارى پويەزعا 福 ٴارىپىن، تەرەزە گۇلىن جاپسىرىپ، وزگەشە مەرەكەلىك تاعامنان بىرگە ٴدام تاتتى.

”پويەز قاتىناعانىنان بەرى ەڭ كوپ سويلەگەنىم سول كۇنى بولار“، ـ دەدى يۋي في. سول كۇنى: التايدىڭ كورنىس تۇيىندەرى قايسىلار، شينجياڭدا قانشا شاڭعى الاڭى بار، التايعا بارعاندا قانداي ٴدامدى تاعامداردان ٴدام تاتۋ كەرەك، ت. ب دەپ سۇراعان جولاۋشىلارعا ول سابىرلىلىقپەن ٴبىر ـ بىرلەپ جاۋاپ بەردى. ”مەن تاعى وزىممەن قارايلاس كوپتەگەن جولاۋشىلارمەن تانىستىم، ٴبارى مەنى ۇيشيندا دوس رەتىندە قوسىپ الدى“، ـ دەدى ول.

سىچۋاننان كەلگەن جولاۋشى ماۋ مياۋ سول كۇنى وسى پويەزعا وتىرىپ، يۋي فيمەن تانىسادى. ”بيىل قىستا دوستارىممەن كوكتەم مەرەكەسى دەمالىسىندا شاڭعى تەبۋگە ۋادەلەسىپ قويدىق، شينجياڭعا بارامىز با، الدە بەيجيڭگە بارامىز با دەپ ٴارى ـ ٴسارى بولىپ جۇرگەنبىز، ەڭ سوڭىندا التايدىڭ اق قارى باسىم شىقتى“، ـ دەدى ماۋ مياۋ. كەلەردەن بۇرىن ول دوستارىمەن بىرگە ەرەكشە دايىندالىپ، وسىنداي ٴبىر كەزەكشى پويەز بار ەكەنىن بىلگەن سوڭ تاباندا بەلەت ساتىپ العان، ”وسى ارناۋلى پويەزدا شاڭعى تاقتايشاسىن قوياتىن جەر دە بار ەكەن، ونىڭ ۇستىنە دەمالىسىم دا جاقسى بولدى، ساپار بارىسىندا تاعى شىعىسىمدى، شاڭعى تەبەتىن دوستارعا جولىقتىم، بەينە بەلگىسىز قوراپ اشقانداي تاڭ ـ تاماشاعا تولى بولدى“، ـ دەدى.

ماۋ مياۋ مەن دوستارى التاي جياڭجۇن تاۋى حالىقارالىق شاڭعى دەمالىس اۋماعىندا تۇپ ـ تۋرا 3 كۇن شاڭعى تەپتى. اق قار جامىلعان التايدا تالاي رەت جىعىلىپ، تابيعاتپەن تالاي رەت قاۋىشىپ، شاڭعى تەپكەنىنەن بەرگى ەڭ كوڭىلدى سىرعاناۋدى سەزىندى. 3 كۇنىنەن كەيىن ول تاعى دا وسى ارناۋلى پويەزبەن ٴۇرىمجى قالاسىنا كەلىپ، شينجياڭ جىبەك جولى حالىقارالىق شاڭعى دەمالىس اۋماعىندا اي ـ ۋىن داڭعىلىنان سىرعاناپ شەرىنەن شىقتى. ”كەلە سالىپ جاڭا تانىسقان دوستارىممەن بىرگە جاقىندا شينجياڭعا 2 ـ رەت ساپارلاي بارۋدى جوسپارلادىق، ٴبىز ۋادەلەسىپ قويدىق، كەلەردە تاعى ’قار قالاسى‘ اتتى پويەزعا وتىرىپ التايعا بارامىز“، ـ دەدى ماۋ مياۋ.

مەكەن ـ جايىمىز: ٴۇرىمجى قالاسى حۇڭچيۋان سولتۇستىك جولى 500 – ٴنومىر، تاراتۋ ورتالىعى: 5593062، جارناما باسقارماسى: 5593341 پوچتا ٴنومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان